Nr. 174 (1548). Cena 1800 mk. Włocławek, wtorek dnia 14 sierpnia 1923 r. Rok VI

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata na miejscu mk. 40.000, na prowincji i z odnoszeniem do domu 45,000 marek **Ogłoszenia** za wiersz nonparel. pierwsza strona 1500 m., druga i trzecia 1200 mk., czwarta 8-łamowa 520 mk. Ogł. drobne po 900 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie Najmn. ogł. 9000 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Niemcy przed przewrotem.

Strajk generalny w Berlinie. Mobilizacja monarchistów w Bawarji.

Groźne dni dla Niemiec.

BERLIN 11.8. Dla Niemiec nastały groźne dni, jakich nie przeżywały od przewrotu w listopadzie 1918 r. Ze wszystkich miejscowości dochodzą wieści o strajkach, zaburzeniach. W całym kraju panuje burzliwy nastrój.

BERLIN 11.7. Dziś przed południem na zebraniu fabrycznych rad załogowych uchwalono strajk generalny.

Strajk rozpoczął się o godz. 12 w poł. Strajkujący wystawili następujące żądania:

1) Usunięcie rządu Cuna.

2) Sekwestr wszystkich zapasów żywności i zakupienie jej przedewszystkiem na zaopatrzenie ludności robotniczej.

3) Odwołanie zakazu tworzenia „setek proletarjackich".

4) Uznanie robotniczych delegacji kontrolnych w rządzie.

5) Ustalenie płac na 60 fenigów złotych na godzinę.

6) Cofnięcie zakazu demonstracji.

Mobilizacja w Bawarji.

BERLIN, 11.8. »Rothe Fahne« donosi z Bawarji:

W całej Bawarji odbywa się gorączkowa mobilizacja elementów monarchistycznych. W Monachjum przed gmachem intendentury organizacji monarchistycznych urządzono silne barykady ochronne. Dzień i noc pracują warsztaty, przygotowując mundury.

Właściciele samochodów prywatnych otrzymali od rządu nakaz, aby samochody trzymali w pogotowiu do rozporządzenia rządu.

Monarchiści zamierzają wystąpić przeciwko Saksonji i Turyngji, gdzie u steru rządu są socjaliści.

Wojska polskie w Gdańsku.

Komisarz ligi narodów chce je wezwać na wypadek zaburzeń. — Kłamliwe pogróżki komunistów niemieckich.

GDAŃSK (AW). »Danziger Volksimme« zaznacza, że wysoki komisarz ligi narodów zagroził na wypadek zaburzeń natychmiastowym wezwaniem wojsk polskich dla utrzymania porządku. W związku z tem pismo nazywa notorycznym kłamstwem i oszustwem pogłoski rozsiewane przez komunistów, jakoby Rosja sowiecka miała natychmiast zaatakować Polskę na wypadek zajęcia Gdańska.

GDAŃSK (AW). W mowie, wygłoszonej w sejmie gdańskim, prezydent senatu Sahm wyraził ubolewanie, że nie zdołano przeszkodzić wybuchowi strajku generalnego, który wobecchwili może sprowadzić na Gdańsk nietylko katastrofę gospodarczą, ale i utratę wolności politycznej.

Gdy poseł komunistyczny Raube oświadczył, że robotnikowi gdańskiemu jest obojętne, czy znajduje się pod panowaniem polskiem, czy gdańskiem na ławach niemieckich powstała wrzawa. Przyjęto w drugiem i trzecim czytaniu socjalistyczny projekt finansowy Gdańska.

Polska spłaca punktualnie swoje długi.

Dlaczego kapitaliści zagraniczni ofiarują nam pożyczki.

Rząd polski w ciągu r. b. spłacił z długów Polski następujące sumy:
2 mil. guldenów holenderskich.
1.820.000 dolarów Ameryce.
4.000.000.000 mk. pol. Włochom.

Prócz tego rząd polski spłacił procenty od długów w sumie 915.250 dolarów. Największą spłatą była rata za parowozy amerykańskie—1.200.000 dolarów.

W r. b. przypada do zapłaty jeszcze jedna tylko rata (w październiku) — 283.500 dolarów.

W przeliczeniu na mk. pol. spłaciliśmy w r. b. długów na 700 miljonów. Ta wypłacalność Polski wywarła zagranicą b. dobre wrażenie, obalając oszczerstwa niemieckie i żydowskie o „bankructwie Polski".

Z tego też powodu rząd polski w ostatnich czasach otrzymał od rożnych kapitalistów propozycje udzielenia Polsce większej pożyczki. Niektóre oferty są bardzo poważne i korzystne dla naszego skarbu. Przypuszczać należy, że sprawa zaciągnięcia pożyczki zagranicznej już w czasie najbliższym zostanie pomyślnie rozwiązana.

P. prezydent na Jasnej Górze.

CZĘSTOCHOWA. 13.8. (tel. wł). W dniu 15 przybywa na Jasną Górę p. Prezydent Wojciechowski. Pociąg p. Prezydenta przybędzie do Częstochowy o g. 9 r. P. Prezydent w towarzystwie kardynała Kakowskiego uda się na Jasną Górę i zabawi do godziny 6 wieczorem. W przyjęciu prezydenta, który przybywa specjalnie na tę uroczystość Matki Bożej, aby podziękować Bogu za ocalenie Polski w r. 1920, bierze udział J. E. Ks. Biskup Zdzitowiecki.

Bolszewicy o bitwie pod Warszawą.

MOSKWA. (Rps.) Z rozkazu rewolucyjnej rady wojennej w ciągu b. miesiąca we wszystkich oddziałach armji czerwonej, które brały w r. 1920 udział w wojnie polsko-bolszewickiej, mają być urządzone zebrania i wygłoszone referaty na temat ofensywy sowieckiej przeciwko Polsce i bitwy pod Warszawą. W instrukcjach, rozesłanych z tej okazji oddziałom bolszewickim, mówi się, że podczas prelekcji należy zwrócić specjalną uwagę „na przyczyny naszych niepowodzeń i metody ulepszenia naszych braków". Na zebraniach, które odbędą się w Moskwie mają wygłosić mowy główni przywódcy armji czerwonej w bitwie pod Warszawą.

Nagonka na Polskę w Prusach wschodnich.

KRÓLEWIEC. (AW). W związku ze sprawą aresztowania przez władze niemieckie obywatelki polskiej pani Emilji Sukert, prasa tutejsza wznowiła swoją oszczerczą kampanję przeciwko konsulatom Rzeczypospolitej w Prusach wschodnich, posądzając je o szpiegostwo. Na skutek jednego z takich artykułów, który ukazał się w „Koenigsberger Allgemeine Zeitung" Konsulat generalny Rzeczypospolitej polskiej w Królewcu zmuszony był wnieść piśmienne zażalenie na ręce prezydenta prowincji wschodnio-pruskiej, wskazując na to, że analogiczne podburzające ludność artykuły były bezpośrednim dowodem napadu nocnego na konsulat polski w Królewcu dnia 31 stycznia r. b.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Z Saratowa, Rybińska, Tambowa i Omska donoszą, iż przewidywane urodzaje zawiodły. Zbiory będą bardzo ubogie.

× Sobór cerkwi prawosławnej w Moskwie zebrać się ma na jesieni r. b. Sobór ten zdecyduje o dalszych losach patryarchy Tichona i o zarządzie cerkwią prawosławną w Rosji.

× Ogłoszono dane statystyczne o liczbie urodzin i śmierci w Moskwie w ciągu ostatnich 4-ch lat. Okazuje się, że w ciągu 4 i pół lat w Moskwie urodziło się 148,438 osób, a w tymże czasie zmarło 179,979 osób, to jest, liczba śmierci przewyższyła liczbę urodzin o 31,541 wypadków.

× Postanowieniem rządu tureckiego wszyscy cudzoziemcy, z wyjątkiem katolików narodowości greckiej, mogą przybywać do Konstantynopola bez uprzedniego zezwolenia władz pod warunkiem, iż posiadać będą paszporty, zaopatrzone w wizy. Wyjątki stosowane będą jedynie wobec obywateli państw, które stosują ograniczenia do obywateli tureckich.

× Przez całą południową Anglję przeciąga obecnie fala niezwykłych upałów. Temperatura według Farenheita wynosi w cieniu 88 stopni, a 102 stopnie w słońcu.

× Do Paryża przybyli szwedzki następca tronu z małżonką i dziećmi.

× W jesieni mają odwiedzić prezydenta Massaryka królestwo rumuńskie oraz król jugosłowiański.

× W partji socjalistów włoskich nastąpił rozłam. Znaczny odłam socjalistów pragnący wprowadzić politykę pojednania z faszyzmem wystąpił z partji.

× Okręt amerykański »Swiftstar« o pojemności 8200 tonn zatonął około Antylów. 30 marynarzy utonęło.

Co niesie dzień?

SIERPIEŃ 14 WTOREK

Dziś: Wig. Euzebjusza, Anastazji.
Słow.: Dobrowoja.
Jutro: Wniebowzięcie Najśw. Marji Panny.
Wschód słońca o g. 4.26
Zachód o g. 19.2
Wsch. księżyca o g. 6.46
Zachód o g. 20.2

Uroczystość Wnieb. M. B. u fary. Uroczystość Wnieb. M. B. w kościele farnym obchodzona będzie jaknajuroczyściej, rozpocznie, się dziś z nieszporami wystaw. N. Sakamentu, który wystawiony będzie bez przerwy całą noc, aż do końca do drugiego dnia. Nabożeństwa takie rokrocznie odprawiane są jako dziękczynienie za ocalenie kraju i miasta naszego od najazdu bolszewików, a jednocześnie na pamiątkę sprowadzenia obrazu M. B. Częstochowskiej.

Z komitetu budowy kościoła św Stanisława we Włocławku. 15 sierpnia będzie zawsze dniem pamiętnym w dziejach Polski, jako dzień pokonania nawały bolszewickiej, zagrażającej Ojczyźnie naszej. Z racji takich wielkich chwil, społeczeństwa stawiają bohaterom narodowym pomniki, a Bogu kościoły, w ten sposób upamiętniają chwile historyczne. Włocławek i Kujawy mogą się szczycić, że już uczciły bohaterów Ojczyzny przez postawienie pomnika na stokach gór Szpetalskich,—należałoby i Panu Bogu, który sprawił »Cud nad Wisłą«, okazać swą wdzięczność. Możemy to uczynić przez uskutecznienie rozpoczętego dzieła budowy — tak bardzo potrzebnego kościoła we Włocławku. Zajmijmy się tą sprawą gorliwie, niech pojedyńcze osoby, instytucje finansowe, miasto, Kujawy, ziemia Płocka i strony nasze pośpieszą z nowemi ofiarami, a stanie świątynia, która przez wieki całe świadczyć będzie o uczuciach wdzięczności naszej ku Bogu i upamiętni chwilę zwycięstwa naszego nad nawałą bolszewicką.

Ofiary na budowę kościoła można składać w Redakcji »Słowa Kujawskiego«, w kancelarji parafji św. Stanisława, a w dniu 15 sierpnia, w pamiętną rocznicę, urządzona będzie kwesta po ulicach miasta.

W imieniu Komitetu budowy kościoła.

Ks' J. Straszewski.

Godziny nadliczbowe. Jak się dowiadujemy ministerjum oświecenia publ. zwróciło się wskutek energicznej akcji zarządu głównego Towarzystwa nauczycieli szkół średnich i wyższych do ministerjum skarbu w sprawie wypłaty nauczycielom państwowych szkół średnich wynagrodzenia za t. zw. godziny nadliczbowe także podczas miesięcy wakacyjnych.

Ministerjum skarbu przychyliło się do propozycji ministerjum oświecenia, które też wydało podległym sobie władzom polecenie dokonania natychmiastowej wypłaty z tego tytułu.

Pożegnanie rezerwistów. W ub. sobotę o g. 2 pp. odbyło się na pl. Dąbrowskiego uroczyste pożegnanie roczników 1896 i 1897, którzy odbyli 4 tygodniowe ćwiczenia w 14 p.p.

Wyścigi. Dn. 17 i 18 sierp. na polach Nowej Wsi pod Włocławkiem odbędą się wyścigi konne, urządzone przez Koło sportowe Kujawskie.

Nagroda za konie. Ministerjum Spraw Wojskowych wysłało swego przedstawiciela na Wystawę Kujawską rolniczo-przemysłową, który będzie udzielał nagród hodowcom za konie typu wojskowego, wierzchowego i artyleryjskiego.

Nagły zgon. W dniu wczorajszym umarł nagle kupiec Gustaw Perec.

Z Wisły. W dniu wczorajszym statek z Płocka nie nadszedł z powodu uszkodzenia niedaleko Płocka.

Kwesta na budowę kościoła. W dn. 15 b. m. urządzona będzie kwesta na budowę kościoła; w tej sprawie wydano odezwę.

Ślub. W dniu 11 b. m. w kościele parafjalnym Brześcia Kujawskiego w czasie ofiary Mszy św. odbył się ślub p. Klary Berg, córki obywatela, z p. Bolesławem Młodzianko, sekretarzem z Chełmna w Lubelskim.

Miljonówka. W sobotniem ciągnieniu wylosowano miljonówkę № **3,308,938.**

Osobiste. P. prezydent Krauze powrócił z Warszawy i objął swoje czynności.

— Dn. 10 sierp. przybył do naszego miasta b. komendant policji we Włocławku p. Świtala, obecnie nadkomisarz policji na powiat Błoński.

— Podpr. Sądu Okręgowego p. Olszewski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Ze straży. Dowódca IV oddziału miejscowej straży ogniowej p. Goździewicz, podał się do dymisji.

Brak cenników. Niektóre restauracje nie wystawiają wcale cenników.

Wyroby tytuniowe. Od 13 sierp. podrożały od 25 do 60 proc.

Nożownictwo. Dn. 11 siepnia o g. 11 w. kilku pijanych łobuzów napadło przy zbiegu ul. Piekarskiej i 3 Maja na biuralistę p. Lipszyca i pokaleczyli go nożami.

Wykup nierogacizny. Rzeźnicy miejscowi uskarżają się, że w okolice naszego miasta przybywają rzeźnicy warszawscy i wykupują masowo nierogaciznę płacąc tak wysokie ceny za żywą wagę, że konkurencja jest niemożliwa. Z tego powodu ceny słoniny idą niepomiernie w górę.

U rzeźników. W dn. 11. b. m. nadkomisarz policji p. Miciński odbył konferencję z rzeźnikami w celu ustalenia cen mięsa.

Nagłe zasłabnięcie. Dnia 12 sierp. zasłabł nagle na ulicy kupiec p. Gustaw Perec. Chorego odprowadzono do własnego mieszkania.

Żółw. W ogrodzie p. Nowakowskiego przy ul. Starodębskiej Nr. 6 można zobaczyć żółwia.

Kradzież w restauracji. W nocy z 11 na 12 sierpnia zakradli się złodzieje do restauracji p. Kuligowskiego przy ul. Brzeskiej i wynieśli pewną ilość wódek.

Zmarli w szpitalu św. Antoniego. W ubiegłym miesiącu lipcu zmarło w szpitalu św. Antoniego 12 osób.

Niepowodzenie dorożki. Dorożkę № 17 ściga jakieś dziwne niepowodzenie. Właściciel tej dorożki z powodu pijaństwa miał zatarg z władzami i dorożkę sprzedał. Nowy właściciel, jak nas informują, już zdążył się upić d. 11 sierp. i w stanie pijanym, powożąc, zabierał się do bicia przechodniów. Jak dla dorożkarza, to tak nie pasuje.

Śmiała kradzież. W nocy 11 sierpnia złodzieje zakradli się do bufetu na stacji Nieszawa i skradli całą garderobę. Straty bardzo znaczne.

TELEGRAMY.

Gabinet dr. Cuno podał się do dymisji.

BERLIN 12.8. Pat. Dziś o godz. 7 wiecz., kanclerz Rzeszy Cuno złożył na ręce prezydenta Eberta dymisję całego gabinetu. Prezydent Rzeszy dymisję przyjął Misje tworzenia nowego gabinetu powierzona została posłowi Stesemanowa, przywódcy niemieckiej partji ludowej.

Czesi i Słowacy

PRAGA 13. 8 Pat. Prezydent Massaryk zaprosił na konferencję do swych aparlamentów prywatnych posłów i senatorów słowackich, należących zarówno do partji rządowych, jak i do opozycji, dalej przedstawicieli różnych zawodów, wyższych urzędników administracyjnych etc.

Nawiązując do tego faktu »Slowenski Dennik« wyraża przekonanie że osobista interwencja Massaryka u wpływowych działaczy słowackich przyczyni się do skonsolidowania jedności narodowej i do uzdrowienia stosunków politycznych w kraju.

Nowe podręczniki szkolne księgarni św. Wojciecha.

Ks. Z. Baranowski i ks. S. Kowalski. Dzieje Starego Zakonu. Nauka o Bogu i przykazaniach Jego. Podręcznik na kl. I kl. gim., str. 219. Cena zas. mk. 2,50 nakład księgarni św. Wojciecha.

Treść podręcznika zgadza się całkowicie z obowiązującym programem Min. W. R. i O. P. Dzieje biblijne są przedstawione w ścisłej łączności z Pismem Św. Poszczególne rozdziały podzielono na mniejsze części, aby uczeń mógł je łatwo opanować i wydobyto z nich prawdy katechizmowe. Synteza katechizmowa ułożona na podstawie zebranego materjału, pomieszczona została przy końcu podręcznika, aby nie przerywać toku opowiadania biblijnego.

Ks. dr. W. Kalinowski. Wykład wiary katolickiej. Część I. Dzieło Stworzenia na podstawie historji biblijnej Starego Testamentu. Podręcznik na klasę I. gim. Z licznemi ilustracjami. Str. 260, wyd. II (zmienione). Cena zas. mk. 3. nakład księgarni św. Wojciecha.

Pierwsze wydanie tej pracy, która jest zarazem jedną z najpierwszych prób wcielenia w życie nowego programu, skotkało się z gorącym uznaniem prasy. W nowem wydaniu autor, uwzględniając życzenia krytyki, usunął podział na lekcje, jako krępujący, przegrupował w bardzo wielu miejscach materjał, odchylając się nieco w szczegółach od programu oficjalnego, ale zawsze zgodnie z jego duchem i myślą przewodnią, rozszerzył niektóre tematy, mniej ważne szczegóły usunął, przytoczył w szerszej mierze orginalny tekst Pisma Św i nawet miejscami dał osobne z niego wyjątki. Przez te zmiany podręcznik zyskał bardzo, a podstawy metodyczne zostały lepiej pogłębione. W nowem opracowaniu znajdują się również cz. II i III „Wykładu wiary kotolickiej", które się ukażą w czasie najbliższym.

Ks. dr. W. Kalinowski. Krótka Historja św. wraz z katechizmem. Do użytku w II. III. i IV. oddziałach szkół powszechny i jako kurs przygotwawczy z 55 ilustracjami. Str. 160 wyd II. Cena zas. mk. 1.20. Nakład księgarni św. Wojciecha.

Podręcznik ten oparty na doskonałym wzorze niemieckim ks. J. Pichlera ułożony jest w ten sposób, że daje opowiadanie biblijne Starego

---

X. I. CHARSZEWSKI. 15)

Najazd sekciarstwa na Polskę.

Dlatego dobrodziejstwo katolickie umie cierpliwie czekać na owoce. Dlatego również idzie bez maski, nie kryje się ze swą katolickością, wchodzi wszędzie przeze drzwi ewangeliczne.

Natomiast dobroczynność sekciarska wcale nie wypływa ze źródła szczerej, bezinteresownej miłości. Ma na oku przedewszystkiem cele propagandy sekciarskiej. Dlatego nabiera cech złośliwego podstępu, przychodzi w masce miłości, ukrywając starannie cel swój istotny. Zrzuca maskę dopiero w chwili, kiedy już dusze uwiedzione usidli, aby je porwać, jak wilk swoją zdobycz.

Tak postępując, sekciarstwo wywraca jeszcze kota do góry ogonem, przezywając naszych katolickich misjonarzy „duszochwatami" i „łapiduszami", gdy samo właśnie zasługuje na takie określenia swoich zabiegów „apostolskich". Zresztą, stosując je do nas, w tej ich formie złośliwej sekciarze wyrażają pomimowoli swój podziw dla niedostępnej im tajemnicy naszych powodzeń apostolskich. Istotnie, łapiemy dusze skuteczniej od nich, gdyż z nami jest prawda i łaska Boża, mimo braku z naszej strony dolarów, w które oni obfitują.

Nieodrodni od swoich krewniaków heretyckich, metodyści w swojem postępowaniu ujawniają wskazane powyżej cechy apostolstwa sekciarskiego przez dobrodziejstwa, apostolstwa judaszowskiego.

Metodystom, jak piszą „Głosy Kat." (rocznik 1921): „udało się otworzyć na ziemi naszej zakłady wychowawcze, a, co najsmutniejsze, nasze ministerstwo oświaty, w okólniku, rozesłanym do szkół średnich, dało tym zakładom chlubne zalecenie. Nie szczędząc grosza i obietnich, metodyści ciągną do tych swoich domów wychowawczych, krajowych i zagranicznych, młodzież naszą na pewną utratę wiary i na wielką szkodę narodu, żądając, między innemi, od rodziców rękojmi, że do 24 roku życia nie będą wpływać na przekonania religijne dzieci, które im powierzają".

Są to wymagania większe od bolszewickich, gdyż bolszewicy zabraniają wpływów rodzicielskich i duchowieństwa na dzieci z zakresu do 18 roku życia.

Pouczającym obrazkiem przewrotności „apostolskiej" metodystów była głośna przed dwoma laty sprawa założonego przez nich sierocińca w Klarysewie, archidiecezji warszawskiej. Do tego sierocińca zgodzili oni ochroniarkę katolicką z kontraktem trzyletnim. W ten sposób, zdawało się, dali rękojmię prowadzenia zakładu w duchu katolickim. Aliści, gdy sierociniec zapełnił się, zrzucili maskę: zwolnili ochroniarkę, płacąc jej odszkodowanie, i dokonali w zakładzie przewrotu w duchu swojej sekty.

Tak, metodyści są to *metodyści*: uprawiają metodę wilka w owczej skórze. Kupują dusze za dolary dla swojej sekty.

A dolarów im nie braknie. Jak świeżo doniosła prasa (w czerwcu 1923 r.), nabyli we Lwowie kamienicę, a zabiegają o nabycie majątku ziemskiego pod Lwowem. (Zapewne już go nabyli).

O sekciarskiej zaś ich żarliwości świadczą takie, naprzykład, wypadki, stwierdzone w liście pasterskim przez ks. biskupa Pelczara, ordynarjusza diecezji przemyskiej: dziewczęta wiejskie we wsi Pisarowej, podburzone przez tych sekciarzy, porąbały figurę Matki Boskiej; w innej miejscowości tejże diecezji, na rozkaz metodysty, kilku młokosów podeptali wizerunek Zbawiciela. Są to zapędy obrazoburcze, wiadomo bowiem, że sekty protestanckie wogóle odrzucają katolicką cześć obrazów świętych, jakoby „bałwochwalstwo". Takie wszakże zapędy, pod pozorem walki z „rzymskiem bałwochwalstwem", prowadzą wprost do pogaństwa.

Ta osobliwa pobożność sekty niby pobożnościowej stanie się zrozumiałą, gdy powiemy, co stwierdzono już dawno, że kierownicy propagandy metodyzmu są ściśle związani z masonerją.

(D. c. n.).

CENNIK PORÓWNAWCZY

ZA MIESIĄC CZERWIEC i LIPIEC 1923 r.

CENY ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W HANDLU DETALICZNYM.

NAZWA ARTYKUŁU	Jedn. miary lub wagi	Cena przeciętna najczęstsza			Procentowy wzrost w miesiącu:	
		maj 1923 r.	czerwiec 1923 r.	lipiec 1923 r.	w czerwcu 1923 r.	w lipcu 1923 r.
Chleb żytni pytlowy	1 kg.	2262.—	2600.—	4525.—	14,9	74,0
„ pszenny (bułki)	„	4200.—	5472.—	8630.—	30,2	57,7
„ razowy	„	1500.—	1760.—	3450.—	17,3	96,0
Mąka pszenna (średn. gat.)	1 funt	1500.—	1920.—	3375.—	28,0	75,7
„ żytnia, pytlowa	„	1000.—	1160.—	2000.—	16,0	72,4
Kasza jęczmienna	„	800.—	1020.—	2000.—	27,5	96,0
„ jaglana	„	1250.—	1750.—	3062.—	40,0	74,9
„ gryczana suszona	„	1150.—	1525.—	3375.—	32,6	121,3
Pęczak	„	1000.—	1290.—	2000.—	29,0	55,0
Groch polny na wagę	„	775.—	880.—	1635.—	13,5	85,7
„ okrągły »Victoria«	„	1087.—	1200.—	2500.—	10,3	108,3
Fasola biała	„	1075.—	1390.—	2337.—	29,3	68,1
Ryż na wagę	„	1662.—	2740.—	4825.—	64,8	76,0
Mleko niezbierane	litr	1025.—	1120.—	2087.—	9,2	86,3
Masło niesolone	funt	10.312—	8800.—	13.562—	17,1 zniż	54,1
Ser krowi zwyczajny	„	1900.—	2580.—	3750.—	36,0	45,3
Jaja	1 sztuka	487.—	700.—	1000.—	43,7	42,8
Mięso wołowe, (śred. gat.)	1 funt	4500.—	5500.—	5625.—	22,2	2,2
„ cielęce,	„	3833.—	5000.—	5250.—	30,4	5,0
„ baranie,	„	4400.—	5200.—	5625.—	18,1	8,1
„ wieprzowe,	„	5500.—	6000.—	6250.—	8,3	4,1
Słonina solona, krajowa	„	7900.—	8200.—	8700.—	3,8	6,1
Szmalec wieprzowy	„	9375.—	10.000—	11.250—	6,6	12,5
Sadło	„	7900.—	8200.—	8700.—	3,8	6,1
Olej rzepakowy	„	5493.—	6300.—	7250.—	14,6	15,0
Kartofle	garniec	625.—	1260.—	3687.—	101,6	192,6
Kapusta kwaszona	funt	412.—	580.—	1400.—	40,7	141,3
Marchew	garniec	100.—	200.—	670.—	100,0	235,0
Buraki	„	792.—	200.—	570.—	117,4	185,0
Cebula	funt	358.—	358.—	450.—	0,0	25,7
Cukier (kryształ)	„	2757.—	5125.—	7175.—	87,5	40,0
Sól biała	„	652.—	700.—	1125.—	12,0	60,7
Kawa naturalna, palona	„	12.300—	16.020—	30.400—	30,2	89,7
„ zbożowa	„	2525.—	3660.—	6500.—	45,9	77,6
Herbata, śred. gatunku	„	30.730—	52.260—	90.000—	70,0	72,2
Węgiel kamienny (gruby lub orzech)	100 kg.	35.000—	39.200—	71.750—	12,0	83,0
Drzewo rąbane na wagę	pud	4100.—	6400.—	9500.—	56,1	48,4
Nafta	1 funt	2000.—	2860.—	5250 —	43,0	83,5
Mydło zwyczajne do prania	„	4000.—	7050.—	12.000—	76,2	70,2

II. CENY ZIEMIOPŁODÓW I BYDŁA NA TARGOWISKU MIEJSCOWYM.

Pszenica krajowa	100 kg.	220.000	380.000-	534.000-	72,7	40,5
Żyto	„	123 250	207.000-	284.000	67,9	37,1
Jęczmień	„	108.750	168.000	254.000	54,4	51,1
Owies	„	140.666	192.500	400.000	36,8	107,7
Kartofle	korzec	11.000	70.000	96.000	436,3	37,1
Świnie żyw. wagi	funt	4.800	4.750	6.500-	1,0 zniż.	36,8
Woły „ „	„	2.600	2.750	4.250	5,7	54,5
Cielęta „ „	„	2.550	2.650	4.000	3,9	50,9
Owce „ „	„	2.600	3.000	4.000-	15,3	33,3

Włocławek, d. 8 VIII. 1923 r.

i Nowego Testamentu, które uzupełnia adnotacjami katochizmowemi i liturgicznemi i przeplata odpowiedniemi paragrafami o podstawowych prawdach Wiary św., przykazaniach, cnotach, grzechach i sakramentach. Wyjątki z pieśni i modlitw kościelnych pociągają niejako dziecko do praktyk religijnych.

A. Krantz. Rachunki dla szkół powszechnych. Podręcznik ze wskazówkami metodycznemi dla nauczycieli. Część III. Trzeci rok nauki. Str. 152. Cena zas. mk. 2. Tegoż autora. **Zbiór zadań rachunkowych.** Książeczka dla uczniów. Trzeci rok nauki. Str. 102. Cena zas. mk. 1.25. Nakład księgarni św. Wojciecha.

Oba te podręczniki, będące w szerokim użyciu w szkołach powszechnych w Welkopolsce, na Pomorzu i Śląsku wyszły w nowem, zmienionem i rozszerzonem wydaniu, które zyskało uznanie wybitnych fachowców w dziedzinie nauczania początkowego matematyki.

Stef. Marciszewska - Posadzowa. Gry ruchowe dla małych dzieci. (Bibljoteka wychowanie przedszkolnego, zeszyt III). Str. 59. Cena zas. mk. 0,80. Nakład księgarni św. Wojciecha.

Zeszyt III „Bibljoteki wychowania przedszkolnego“ przynosi 53-eci łatwych i wdzięcznych gier ruchowych dla małych dzieci w ochronkach, sierocieńcach lub liczniejszych rodzinach, w których jest 3 — 4 dzieci. Każda gra zaopatrzona jest w melodję piosenki w czasie zabawy śpiewanej. Całość zaś poprzedzona przedmową cenionej autorki, w której matki i wychowawczynie znajdą dużo praktycznych rad i wskazówek fachowych.

Różne.

Lasecznik szkarlatyny.

Dwóch profesorów włoskich odkryło lasecznika szkarlatyny. Uczynili oni liczne próby profilaksji przez zastrzykiwanie odpowiedniego serum.

Olbrzymie samoloty.

„Evenig News“ podaje szczegóły o samolotach olbrzymach, projektowanych przez członka parlamentu Dennis Birney. Samoloty te mają być użyte w celach transportowych między Anglią, Egiptem, Indjami i Australją. Wielkość ich będzie dwukrotnie przewyższała dotychczasowy typ samolotów R. 34; aeroplany te przewozić mają od 120 do 150 podróżnych naraz, zwykłą szybkość wynosić będzie 128 klm. na godzinę, ilość benzyny jest obliczona na przebycie 5,000 klm. bez lądowania (Pat.)

OGŁOSZENIE.

Dnia 17 sierpnia o godz. 10-ej rano w Starostwie w Aleks. Kujawskim odbędzie się przetarg na sprzedaż zniszczonego drewnianego dworku. Objaśnień udzielić może Architekt Powiatowy we Włocławku.

w z. Starosty
Architekt powiatowy
K. OSTERLOFF.

OGŁOSZENIA DROBNE.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:
kurjer warszawski „ „ 2.53
osobowy warszawski o godz. 12.12
kurjer bukaresztеński „ „ 13.37
osobowy warszawski „ „ 24.00

do Bydgoszczy:
osobowy warszawski o godz. 3.46

do Poznania:
osobowy warszawski o godz. 24.00
kurjer warszawski „ „ 2.53

do Torunia:
osobowy warszawski o godz. 19.28

do Ciechocinka:
osobowy warszawski o godz. 19.28

do Łodzi:
osobowy gdański o godz. 5.08
osobowy ciechociński „ „ 7.50

do Warszawy:
kurjer poznański o godz. 2.22
osobowy gdańsko-poznański 5.00
osobowy ciechociński o godz. 7.58
osobowy bydgoski „ „ 12.06
osobowy gdański . . „ „ 16.43

do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:
kurjer gdański . . . o godz. 15.32

Pociągi odchodzące z Włocławka o 7.50, 12.12, 16.43 i 19.28 iść będą przez Skierniewice, gdzie będzie połączenie od i do kurjerów krakowskich.

Kurjer warszawski do Gdańska iść będzie przez Inowrocław z przesiadaniem do kurjera Poznań—Gdańsk.

Zgubiono portfel zawierający paszport niemiecki i dokument wojskowy Aleksandra Rożenwaksa, wydany przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca raczy oddać do policji.

Zgubiono wyciąg z księgi ludności wydany w gm. Łęg. na imię Stanisława Dębczyńskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do Policji.

Zgubiono weksel podpisany przez A. Barona, płatny d. 15 sierp. 1923 r. na 700,000 Weksel wystawiony na zlecenie M. Poznańskiego.

Powiatowa Kasa Chorych w Włocławku

Sprawozdanie

za okres od 18 grudnia 1922 r. (t. j. od otwarcia kasy) do 1 lipca 1923 r.

1. Ruch Członków:

		grudzień i styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	Razem
Zgłoszono	Mężczyzn	4136	699	538	368	638	424	6803
	Kobiet	1215	257	190	103	176	259	2200
	Razem	5351	956	728	471	814	683	9c03
Wymeldow.	Mężczyzn	158	193	369	371	351	383	1825
	Kobiet	34	46	66	100	123	120	489
	Razem	192	239	435	471	474	503	2314

Stan członków na 1 lipca 1923 r.:	Mężczyzn	4978
	Kobiet	1711
	Razem	6689
„ „ rodzin „ „ „ „ „	Mężczyzn	6151
	Kobiet	11167
	Razem	17318
„ „ i ich rodzin uprawnionych do korzystania z pomocy kasy w dn. 1 lipca 1923 r.	Mężczyzn	11129
	Kobiet	12878
	Razem	24007

2. Ruch Chorych:

	Mężczyzn	Kobiet	Dzieci	Razem	%
1. Udzielono porad lekars. ambulat.:					
Choroby wewnętrzne i dzieci	4857	4927	3114	12898	32
„ kobiece i akuszerja	—	2816	—	2816	7
„ chirurgiczne	2220	1255	1135	4610	11,5
„ oczne	1712	1683	1725	5120	13
„ nosa, uszu i gardła	491	422	209	1122	2,5
„ skórne i weneryczne	3690	1241	345	5276	13
„ zębów i jamy ustnej	3108	4924	262	8294	21
Razem	16078	17268	6790	40136	100
2. Udzielono porad lekars. w domu	940	1873	1364	4177	
„ „ „ ogółem	17018	19141	8154	44313	
3. „ pomocy akuszer. w domu	—	473	—	473	
4. „ „ sanitarnej	523	513	356	1392	
Ogółem udzielono porad i pomocy	17541	20127	8510	46178	
5. Leczono w szpitalach	69	97	23	189	

3. Stan rachunków w dniu 1 lipca 1923 r.

Nazwa Rachunku		Mk.
Stan czynny:		
1) Kasa		276 622.—
2) Administracja		
a) płace personelu i służby	76.778.403.—	
b) koszta podróży	3.469.161.—	
c) druki i materjały piśmienne	6.464.370.—	
d) lokal, opał i światło	8.251.065.—	
e) porto, depesze	586.473.—	
f) różne (organizac.)	7.409.069.—	102.958.641.—
3) Świadczenia		
a) pensje i wizyty lekarskie	117.607.905.—	
b) „ personolu sanitarnego	53.888.393.—	
c) akuszerki i felczerzy	21.884.054.—	
d) zasiłki 100 proc.	6.224.200.—	
e) „ 60 „	48.001.620.—	
f) „ 30 „	1.927.260.—	
g) „ 10 „	126 870.—	
h) „ pogrzebowe	22.205.660.—	
i) lekarstwa i środki opatrunk.	126.258.056.—	
j) protezy	6.310.640.—	
k) przewóz chorych	483.900.—	
l) szpital i zakłady lecznicze	42.140.395.—	
m) utrzymanie koni	11.396.529.—	
n) „ ambulatorjów	4.239.435.—	
o) różne	5.287.405.—	468.082.322.—
4) Ruchomości		66.944.219.—
5) Remont i instalacje		18.555.820.—
6) Magazyn: środki opatrunkowe	22.611.511.—	
pasza, opał i druki	14.153.282.—	36.764.793.—
7) Zaliczki dostawcom		33.204.657.—
		726.787.074.—

Nazwa Rachunku	Mk.
Stan bierny:	
1) Pracodawcy (wpłaty na poczet składek należnych)	366.121.349.—
2) Kasa	3.742.792.—
3) Składki członkowski	296.431.843.—
4) Pożyczka Min. Pracy i Opieki Społecz.	30.375.000.—
5) Akcepty	10.957.000.—
6) Pow. Kása Chorych w Aleksandrowie	16.088.316.—
7) Zwroty za leczenie nieszczęśl. wypadków	2.970.774.—
	726.787.074.—

UWAGA: W ogólnych wydatkach wynoszą: Świadczenia 65 proc., Administracja 14 proc., Magazyn 5 proc.

Włocławek, dnia 7 sierpnia 1923 r.

L. Dz. 941/23.

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych

w z. (—) L. Winogrodzki.

REDAKTOR: KS JÓZEF KRUSZYŃSKI DRUKARNIA DIECEZJALNA POD ZARZĄDEM W. TOMASZEWSKIEGO. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ